

REMISS:
BOVERKETS FÖRSLAG TILL STRATEGI FÖR
MILJÖKVALITETSMÅLET GOD BEBYGGD MILJÖ
Dnr: M2014/2798/Mm

Byggherrarna är en intresseförening för professionella byggherrar som startades 1964. Under 2014 startade våra 135 medlemsföretag nya bygg- och anläggningsprojekt för närmare 100 miljarder kronor inom offentligt och privat verksamhet.

Föreningen Byggherrarna arbetar för att utveckla byggherrerollen och det svenska samhällsbyggandet. Med vårt nätverk inom näringslivet, myndighetsvärlden och forskningssektorn kan vi påverka och ge våra medlemmar information, service och kompetensutveckling.

Föreningens verksamhetsidé är att samla byggherrarna i Sverige för att utveckla och stärka byggherrerollen.

Remissvaret har beretts av Byggherrarnas utskott för Miljö, Teknik och Kvalitet. Byggherrarna, nedan "vi" lämnar härmed följande synpunkter på remissen.

Yttrande

Vi har av Miljö- och energi departementet beretts möjlighet att lämna synpunkter på Boverkets förslag till strategi för miljö kvalitetsmålet God bebyggd miljö och berörda delar av generationsmålet. Förslaget är en redovisning av ett regeringsuppdrag som Boverket fick i januari 2014.

Allmänt

Vi är positiva till att Boverket tagit fram en strategi för arbetet men miljö kvalitetsmålet "God bebyggd miljö" men saknar en koppling mellan denna strategi och den planeringssituation som Sverige står inför. Landet står inför en omfattande upprustning och utbyggnad av infrastrukturen. Den infrastruktur – bostäder och lokaler, gator, vägar, vatten och avlopp samt system för el- och värme - som vi i stor utsträckning ärvt från miljonprogrammet behöver rustas upp och byggas ut för att hantera en snabbt växande urbanisering. Detta problem och de möjligheter som det samtidigt innebär diskuteras inte i Boverkets rapport.

Vi anser att

- Det är viktigt att återupprätta samhällsplaneringen som vi uppfattar har legat i träda sedan början av 1970-talet. De planeringsmodeller som tillämpas bygger på det kommunala planmonopolet som i sin tur byggde på att samhället - staten, landstingen och kommunerna hade resurser att driva samhällsplanering och genomföra stora infrastrukturella satsningar. Idag är samhällets resurser mera begränsade och samhällsbyggandet förutsätter ett långt gående samarbete med näringslivet. PBL och de planeringsmetoder och styrmedel som vanligen används idag är dåligt anpassade till denna nya planeringssituation. Exemplet Kiruna visar att det är andra samverkansmodeller som behövs för att utveckla samhällsbyggandet.
- Kommunerna idag har svårt att leva upp till sin roll som samhällsplanerare. Förutom avsaknaden av ekonomiska muskler har kommunernas kompetens inom samhällsplanering och byggande rustas ned. Kommunerna har i många fall alltför låg planberedskap. I ett byggherreperspektiv upplever vi kommunernas svårighet att behålla kompetent personal på bygglovsidan som ett problem.
- Begreppet "miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet" (hållbarhet) som Boverkets rapport flitigt refererar till inte är särskilt tydligt definierat. Vilka kriterier tänker sig Boverket ska användas för att utvärdera om hållbarhetsmålet uppnås?

Insatsområdena

Vi är positiva till att rapporten slår samman två eller flera av miljö kvalitetsmålets preciseringar. Det är bra att antalet etappmål begränsats till fyra. Detta minskar antalet insatsområden och gör dem mera överskådliga.

Insatsområdet hållbar samhällsplanering

Vi tillstyrker

- Förslaget att planeringsberedskapen ska förbättras och att den inte bara ska omfatta den egna kommunen utan också ha ett regionalt och nationellt perspektiv. Det borde dock förtydligas att planeringen ska omfatta såväl bebyggelse som kommunikationer och energiförsörjning.
- Förslaget att utveckla olika regionala fora för samverkan. Vi saknar dock en diskussion om vilken auktoritet dessa fora ska ha i förhållande till kommunerna.
- Förslaget att göra översiktsplanens strategiska funktion mera operativ.
- Det finansiella stöd som Boverket förslår för att utveckla kommunernas planeringskompetens.

Här borde det ha varit möjligt att lägga till ett konkret krav på att kommunerna till 2020 ska kunna uppvisa planberedskap avseende de närmaste 10 – 20 årens bostadsproduktion.

Insatsområdet bebyggelsestruktur och transporter

- Vi tillstyrker förslaget att utveckla en form av stadsmiljöavtal.

Förslaget är emellertid otydligt. Vad avses med "förutsättningar för en ändamålsenlig bebyggelsestruktur ska finnas på plats"? Vem ska göra den bedömningen? Vilka kriterier ska användas för att utvärdera avtalen? Vi anser också att frågeställningen bör innefatta annan teknisk infrastruktur såsom vatten och avlopp och energiförsörjning.

Vi ställer oss frågan om Boverket gjort någon analys av var dessa avtal bör upprättas. Sannolikt hade varit möjligt att peka ut inom vilka delar av landet denna typ av avtal behövs.

- Vi tillstyrker förslaget att ökningen av persontransportresandet ska ske med kollektivtrafik, cykel och gång så att biltrafiken minskar. Vi saknar emellertid tydliga förslag till hur detta ska uppnås.

Insatsområdet nybyggnad och utveckling av befintlig bebyggelse

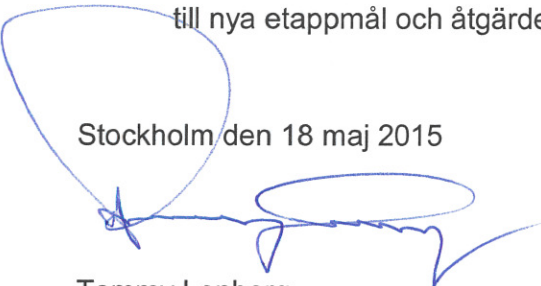
- Vi tillstyrker i princip förslaget att människans livsmiljö ska vara grunden för ett hållbart byggande och byggnadsbestånd. År 2020 ska livscykelperspektivet vara en utgångspunkt för all ny- och ombyggnad liksom vid förvaltning av befintlig bebyggelse.

Vi anser att förslaget till etappmål fått en alltför allmän och otydlig formulering men ställer oss bakom de förslag till åtgärder som ska stödja etappmålet.

Insatsområdet energi- och resurshushållning

- Vi är positiva till förslaget att Boverket i samråd med Naturvårdsverket, Trafikverket, Energimyndigheten och Riksantikvarieämbetet kompletterar denna utredning med förslag till nya etappmål och åtgärder.

Stockholm den 18 maj 2015

Tommy Lenberg
vd

Enligt uppdrag

Per Lilliehorn
sekreterare i MTK-utskottet

